

Seat No. : _____

MO-140
March-2019
B.A., Sem.-VI
CC-313 : Sanskrit

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : प्रश्नपत्रमां छपायेल प्रश्नक्रमांक ज उत्तरवलीमां लभवो.

1. (A) नीयेनामांथी कोर्षपणु भेनी समजूती आपो : 14

Explain any **two** of the following :

- (१) तर्कसंग्रहः शीर्षक ।
- (२) नवद्रव्याणि ।
- (३) गन्धवती पृथिवी ।
- (४) ज्ञानाधिकरणमात्मा ।

अथवा / OR

अन्नंभट्टे रजू करेला 'सप्तपदार्थाः'नो टूंकमां परियय आपो.

Explain briefly the 'सप्तपदार्थाः's presented by अन्नंभट्ट.

(B) नीयेनामांथी योग्य विकल्प पसंद करीने आली जग्या पूरो : 4

Fill in the blanks with choosing appropriate option of the following :

- (१) रूपरहितः स्पर्शवान् _____ । (कालः, पृथिवी, वायुः)
- (२) प्राच्यादि व्यवहारहेतुः _____ । (आत्मा, दिक्, कालः)
- (३) त्वगिन्द्रियमात्रग्राह्यो गुणः _____ । (स्पर्शः, रसः, गन्धः)
- (४) संयोगनाशको गुणो _____ । (विभागः, संयोगः, वियोगः)

2. (A) 'कारणं त्रिविधम्' समञ्जसो.

14

Explain 'कारणं त्रिविधम्'.

अथवा / OR

नीचेनाभांथी कोठ्पणु भेनी समञ्जती आपो :

Explain any **two** of the following :

- (१) असाधारणं कारणम् करणम् ।
- (२) प्रत्यक्ष ज्ञानकरणं प्रत्यक्षम् ।
- (३) सर्वव्यवहारहेतुर्बुद्धिज्ञानम् ।
- (४) प्रत्यक्षज्ञानहेतुरिन्द्रियार्थसन्निकर्षः षड्विधः ।

(B) नीचेनाभांथी थोअ विडल्प पसंद करीने भाडी जय्या पूरो :

4

Fill in the blanks with choosing appropriate option of the following :

- (१) _____ मंत्रग्राहो गुणो रूपम् । (जिह्वा, चक्षु, नासिका)
- (२) यत्र यत्र धूमः तत्र तत्र _____ । (पर्वतः, जलाशयम्, अग्निः)
- (३) इन्द्रियार्थ सन्निकर्षजन्यं ज्ञानं _____ । (अप्रत्यक्षम्, प्रत्यक्षम्, अगोचरम्)
- (४) यथार्थानुभवः _____ । (चतुर्विधः, द्विविधः, त्रिविधः)

3. (A) नीचेनाभांथी कोठ्पणु भेनी समञ्जती आपो :

14

Explain any **two** of the following :

- (१) पक्ष-सपक्ष-विपक्षाः ।
- (२) लिङ्ग त्रिविधम् ।
- (३) आप्तवाक्यं शब्दः ।
- (४) प्रतिज्ञाहेतूदाहणोपनयनिगमनानि पञ्चावयवाः ।

अथवा / OR

न्याय-वैशेषिक दर्शनो वच्येनो भेद स्पष्ट करी, तर्कसंग्रहनो ग्रंथ प्रकार नक्की करो.

Write differences between Nyāy-System and Vaisheshik System and show the type of Tarksangrah.

(B) नीचेना शब्दोना जोडकां जोडो : (गमे ते त्रण) 3

Match the following columns : (any three)

A	B
(१) इच्छा ।	(१) क्रोधो ।
(२) द्वेषः ।	(२) अनुमितिः ।
(३) ज्ञानम् ।	(३) अन्नंभट्टः ।
(४) तर्कसंग्रहः ।	(४) कामः ।

4. (A) हेत्वाभास अेटदे शुं ? कोर्णपणु ढे हेत्वाभास उदढाडरणो सडलत सडभजवो. 14

Explain 'हेत्वाभास' and discuss any two 'हेत्वाभास' with examples.

अथवा / OR

अन्नंभट्टना जुवन, सडड अने डवन वलशे सवलस्तर नोड ढणो.

Discuss in detail about the 'Life', 'Time' and 'Works' of 'अन्नंभट्ट'.

(B) नीचेना शब्दोना जोडकां जोडो : (गमे ते त्रण) 3

Match the following columns : (any three)

A	B
(१) ज्ञानाधिकरणम् ।	(१) त्रलवलधडड ।
(२) हेत्वाभासः ।	(२) नवैव ।
(३) द्रव्याणल ।	(३) आत्मा ।
(४) कारणडड ।	(४) पञ्चः ।

